



به نام خدا

کتاب کار

همراه با زنگ خلاقیت

مطالعات اجتماعی

چهارم دبستان

- اهداف هر درس
- نمودارها و نقشه های مفهومی
- نقشه های گنگ
- زنگ خلاقیت (در راستای اهداف درس)
- نکته برداری از درس
- خودارزیابی
- آزمونهای تراکمی

مؤلف:

فهمیه حبیبی
(پژوهشگر برگزیده کشور)

انتشارات امید مهر



سرشناسه : حبیبی ، فهمیه ، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآور : کتاب کار مطالعات اجتماعی چهارم ابتدایی
مشخصات نشر : مشهد ، امید مهر ، ۱۳۹۴
مشخصات ظاهری : ۱۲۴ ص : مصور (رنگی) ، جدول : ۲۲×۲۹ س م.
شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۴-۲۴۷-۳
وضعیت فهرست : فیبای مختصر
یادداشت : فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی : <http://opac.nlai.ir>
قابل دسترسی است.
شماره : ۳۸۷۹۱۷۹
کتابشناسی ملی

عنوان : کتاب کار مطالعات اجتماعی پایه چهارم

مؤلف : فهمیه حبیبی

ناشر : انتشارات امید مهر

ویراستار : جواد فتح آبادی - نسرین شهودی فر

نوبت چاپ : چاپ اول - تابستان ۹۴

طراحی و گرافیک : ماهرخ بهکیا

لیتوگرافی : پارسا

چاپ : زیبانگار

تیراژ: ۵۰۰۰ جلد

قیمت: ۱۱۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۴-۲۴۷-۳

مشهد - انتشارات امید مهر - امام خمینی ۸۲ - پلاک ۶۸

تلفن : ۳۸۵۵۹۳۷۸-۳۸۵۵۹۳۱۵ (۰۵۱)

فهرست مطالب

فصل اول

- درس ۱: همسایه ی ما ۵
درس ۲: اینجا محلّه ی ماست..... ۹
درس ۳: خرید و فروش در محلّه ۱۵
درس ۴: نقشه ی محلّه ی ما ۲۰

فصل دوم

- درس ۵: زندگی در شهر و روستا ۲۵
درس ۶: جهت جغرافیایی ۳۰
درس ۷: جغرافی دانان چگونه محیط زندگی را مطالعه می کنند؟ ۳۶

فصل سوم

- درس ۸: نخستین روستاها چگونه به وجود آمدند؟ ۴۱
درس ۹: نخستین شهرها چگونه به وجود آمدند؟ ۴۶
درس ۱۰: مورخان چگونه گذشته را مطالعه می کنند؟ ۵۳

فصل چهارم

- درس ۱۱: سفری به شهر باستانی همدان ۵۷
درس ۱۲: سفری به تخت جمشید (۱)..... ۶۴
درس ۱۳: سفری به تخت جمشید (۲) ۶۹
درس ۱۴: سفری به شهر باستانی کرمانشاه ۷۶

فصل پنجم

- درس ۱۵: کوه ها و دشت های زیبا ۸۴
درس ۱۶: آب و هوا ۹۱
درس ۱۷: نواحی آب و هوایی ایران ۹۳
درس ۱۸: پوشش گیاهی و زندگی جانوری در ایران ۹۹
درس ۱۹: از محیط زیست مراقبت کنیم..... ۱۰۴

فصل ششم

- درس ۲۰: نشانه های ملی ۱۰۸
درس ۲۱: تقویم ۱۱۰
درس ۲۲: روزهای مهم ۱۱۲

سخنی با همکاران و همراهان عزیز:

مطالعات اجتماعی برنامه ای است که با ارتباطات انسانی سرو کار دارد و در آن نوعی همبستگی بین موضوعات درسی مختلف نظیر جغرافیا، تاریخ، جامعه شناسی، علوم سیاسی، مردم شناسی، روان شناسی و اقتصاد دیده می شود. این درهم تنیدگی بیش تر در دوره ی ابتدایی و دوره ی اول دبیرستان است. خوب است با توجه به موضوعات درسی مختلف در این ارتباطات، به هر یک اشاره ای کوتاه داشته باشیم:

جغرافیا: علمی است که به مطالعه و توصیف کره زمین، تغییرات آن، روابط انسان و محیط می پردازد و یادگیری این علم باید از محل زندگی دانش آموز شروع شود.

علم تاریخ: تحولات جامعه ی بشری را به وسیله ی آثار باستانی باقی مانده از قدیم، مورد بررسی قرار می دهد. پرورش اخلاقی و دینی دانش آموزان در درس تاریخ، از طریق آشنایی آن ها با زندگی پیامبران و گذشتگان صورت می پذیرد. به وسیله ی تاریخ از تغییر زندگی انسان ها از حالت انفرادی به زندگی اجتماعی آگاه می شود. مطالعات اجتماعی به کار و تلاش شهروندان (علم اقتصاد) نیز توجه دارد و به اقتصاد خانواده می پردازد.

جامعه شناسی: به فرهنگ، آداب جامعه پذیری، مسئولیت پذیری و همکاری اعضای خانواده و کمک آن ها جهت داشتن جامعه ای پر رونق و توأم با امنیت توجه ویژه ای دارد.

در بخش انسان شناسی و علوم سیاسی هم به رشد ارزشی افراد و شرح وظایف افراد جامعه در برابر هم و دولت پرداخته می شود.

اهداف نهایی مطالعات اجتماعی عبارتند از: خودشناسی، درک گذشته، آینده و حال، توانایی حل مسئله، مشارکت فعال در جامعه، درک ارتباطات انسانی، شناخت تعامل انسان با محیط های طبیعی و اجتماعی، بررسی جنبه های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع، شناخت تنوع و تغییرات در جوامع، سازگاری اجتماعی، توسعه ی قوای عقلانی دانش آموز، شناخت گروه ها و سازمان ها و بالاخره **تربیت شهروند شایسته**.

* با توجه به نکات یاد شده، این کتاب کار در راستای اهداف مطالعات اجتماعی و هم چنین اهداف کتاب درسی پایه چهارم، تألیف گردیده است. برای رسیدن به اهداف ذکر شده از تمرینات و فعالیت ها، آزمون ها و نمودارهای مفهومی، نقشه های گنگ و از همه زیباتر از **زنگ خلاقیت** استفاده شده است. (زنگ خلاقیت و فعالیت های ویژه را می توان به صورت فعالیت آزاد در نظر گرفت.)

هم چنین فضایی برای فراگیر در نظر گرفته ایم تا در انتهای کار نکات مهم هر درس را یادداشت کند.

ضمن تشکر از شما همکاران و دوستان گرامی بابت انتخاب این کتاب، پوزش و عذر خواهی بنده را بابت اشتباهات احتمالی آن پذیرا باشید و بر این حقیر منت گذاشته و نکات اصلاحی و پیشنهادی خود را از طریق مسیرهای ارتباطی زیر منتقل نمایید.

moallem ۷۹ @ yahoo . com

ایمیل مؤلف :

www . moallem ۷۹ . blogfa . com

وبلاگ ترنم تلاش :

با تشکر: فهیمه حبیبی

تابستان ۹۴